

## Szentbernáthegyi história

Kutya.hu - Gaál Csaba 1999.02.10

Az Alpok 2472 m magas hágóján a hó, a jég, a szél, a köd karolta Szent Bernát kolostorban a rebbenő függönyök elárulják, hogy szemrevételezik a tébláboló idegent.

A rendház nehéz faajtáját automata nyitja, de a XX. századi technikát letűnt korok ritmusára szabályozták. Szép lassan válik szabaddá a bejárás, ahol a fogadószoba évszázados nyugalmat árasztó faragott szentjei őrködnek. Amikor a XI. század közepén Bernhard Von Menton Aosta főesperese megalapította itt, az Ágoston rendek közösségét, aligha gondolta volna, hogy nevét a hegy, a hágó és a világ egyik leghíresebb kutyafajtája viseli majd.

A Hospice du Grand Saint Bernard nevű kolostor Európa egyik legrégebbi és legmagasabban fekvő, emberi települése. Itt állt valaha Jupiter temploma, amit még az erre elhaladó római hódító hadsereg épített. Bernhard von Menton újjáépítette, és szegény zarándokok számára nyitotta meg a templomot. A bernáthegyi kutya névadója világszerte ismert lett, de szinte semmi adat nem maradt fenn róla. Bernhard Von Menton a szegények segítője és a szerencsétlenek pártfogója volt, a hágó magaslatain. A hiedelem szerint az ott lévő gonosz szellemektől megszabadította a megszállottakat. Valószínűleg azonban ez is csak legenda. Sokkal valószínűbb, hogy a helyi parasztlegényeket rábeszélte, hogy koszt és pénzjutalom fejében az ő megbízásából - és kutyáival - inkább védjék és gondozzák az utasokat. A lelkes segítő 1081-ben halt meg Novarrában. 1681-ben szentté avatták. A hágó évszázadokon keresztül az egyik legforgalmasabb hadi út és közlekedési átkelőhely volt Észak-Olaszország és Franciaország között, Svájcban keresztül. Az átkelés különösen télen bizonyult veszélyesnek, hiszen az év kilenc hónapján keresztül hó és jég borítja. Mindennap egy szerzetes ereszkedett le utasokkal Bourg Saint-ig, estefelé pedig újabb utasokkal tért vissza. Ugyanezt cselekedte egy másik kísérő a hágó olaszországi oldalán. Nem voltak ritkák a szerencsétlenségek, az utazókat éhínség, vihar és lavina fenyegette. Nos ebből a környezetből indultak el a világhírnév felé azok a hatalmas, tömött bundájú, gyönyörű állatok, amelyek a szerzetesekkel együtt, életük kockáztatásával siettek a hóviharban eltemetettek fölkeresésére, segítségére.

Az emberek először 1695-ben szereztek tudomást a szerzetesek kutyáiról. Salvator Rosa le is festette az erős, rövidszőrű kutyákat, fehér alapon vöröses barna foltokkal. Felső asszíriai domborművek arról tanúskodnak, hogy a bernáthegyi kutya a tibeti dog leszármazottja. A fajta elsősorban Vaud Valais és Oberland kantonokban fejlődhetett ki. A háborúk és a kereskedelem révén került először Görögországba, később Rómába, majd a gall háborúk idején a mai Svájcba.

A XIV. sz. elején svájci címerekben már szerepeltek ezek a bumfordi fejű ebek, de hivatalosan először 1862-ben egy birminghami kiállításon szerepeltek mai nevükön. Addig alpesi masztiFFként említették őket.

Az első bernáthegyi fajta egyesületet Londonban alapították 1880-ban. A két ország tenyésztői sokáig vitatkoztak azon, hogy az angol, vagy a svájci vonal legyen az irányadó, végül 1887-ben egy zürichi nemzetközi kinológiai kongresszuson - Anglia kivételével - valamennyi meghívott elfogadta és elismerte a fajta svájci jellegét és itt állapították meg a standardet. A svájciak tehát teljes joggal tarthatják nemzeti kutyájuknak ezt a tanulékony, jóindulatú fajtát. A szentbernáthegyi kiváló őrző. Külleme sem cáfolja meg jellemét: az erőt, biztonságot sugárzó hatalmas termet, a széles hát és mély mellkas munkakutyára utal, a vastag bunda pedig azt jelzi, hogy az állat jól alkalmazkodik az időjárás viszontagságaihoz.

Oliver Goldsmith angol író a következőket jegyezte le: "Különösen értelmes, nemes fajtájú, csodálatos ebeket tenyésztenek itt, melyek rendkívüli bölcsességgel rendelkeznek. Fantasztikusan éles szimatuk segítségével 10-20 láb mélyen betemetett embert is érzékelnek. A szegény vándorok számára gyakran életmentőnek bizonyulnak." Az idézett dokumentum csaknem 300 éves, de valószínű, hogy már korábban más jellegű munkát végeztek a tarka hegyi kutyák. Történetek terjedtek el például arról, hogy a szolgák minden reggel lemennek a hágóról a völgybe, hogy tejet és vaját hozzanak, amit a kutyák nagy kosarakban a hátukon cipelnek a csúcsra. Ekkor még alpesi masztiFFként vagy kolostorkutyaként emlegették őket. A kolostor kutyáit, ezeket a jóindulatú, szelíd óriásokat 1750-ben kezdték speciálisan kiképezni kísérőnek, s ettől kezdve ritkább lett a "fehér halál" okozta baleset az Alpok hatalmas hegyei között. Az útikalauz szerzeteseket egy vagy két kutya kísérte. Ezeket arra tanították, hogy a legnagyobb viharban is felismerjék a hólepte utakat, s az eltévedt utasokat fölleljék.

Az állat a kísérő ember előtt haladt, hatalmas szügyével, erőteljes lábaival utat tört a hóban, s csalahatlan ösztönnel találta meg az eredeti ösvényt a friss hóréteg alatt.

Hogyan viselkedtek ezek a kutyák lavina esetén? Szentanúk elbeszélése szerint, ha a lavina által betemetetett ember még élt, a kutya kaparni kezdte a havat fölötte, ha pedig az áldozat már halott volt, akkor egyszerűen csak elfeküdt a szerencsétlenség helyén.

Heinrich Schuhmacher (1831-1903) vendéglős a Bern melletti Holingenen, eredeti Barry típusú, ősi pásztorkutyát kezdett tenyészteni, de nem volt esélye. A divat, amely a hatalmas fejű és bundájú óriás kutyáknak kedvezett, elsöpörte ezt a kezdeményezést. 1854-ben írja a svájci kinológiai társaságnak címzett levelében: "Az egyetlen elvem a tenyésztésnél az, hogy a kutyák minél jobban hasonlítsanak Barryhoz, viszont a modern tenyésztők arra törekcsenek, hogy hatalmas fejű állatok szülessenek" 1880-ban megkeseredve fel is adta "Barry" tenyészetét.



A kutyarajongók közül sokan legszívesebben visszaállítanák az idő kerekét, és a bernáthegeyi kutyát újra az "óvilág" legnépszerűbb fajtájának kiáltanák ki. Napóleon kevésbé udvariasan fogalmazott Coignet kapitány szerint az 1800-as átkelésnél, amikor a sereg a hágó legveszélyesebb szakaszához érkezett, és már több száz ember vonszolta át magát a szakadékok fölött az ormótlan ágyúkkal, így kiáltott: "Vajon hol vannak embereitek meg a kutyáitok most, amikor pusztulásra vannak ítélve a katonáim?" A válasz nem késett: "Elementek, hogy kimentsék őket, uram." A XVII. század végén a kutyák már olyan profi módon dolgoztak, hogy 1790-1810-ig egyetlen katona sem pusztult el átkelés közben.

"Feküdt a hó alatt, halálra szánva,  
de hű ebe a vándort megtalálta."

Írta Longfellow egy legendás hírű bernáthegeyiről az Excelsior c. versében. 1920-ban Sir Edwin Landseer (1802-1873), a híres angol festő megfestette egy bernáthegeyi képét. A mentőkutyákat "szent kutyáknak" nevezték, s kialakult mítoszuk.

Hogy hány embert mentett meg a bernáthegeyi, az nem derül ki a Szent-Bernát kolostor évkönyveiből. Egy biztos, valóban nagyon sokan köszönhetik nekik életüket. Kétszáz év alatt majd kétezer segélyakciót jegyeztek fel, amelyet részben a szerzetesek, részben szolgálók és a kutyák hajtottak végre. Ezek között volt, minden idők leghíresebb bernáthegeyi kutyája Barry I. vom Großen St. Bernhardt (1800-1814). Az ő neve személyesíti meg elsősorban a hó bundás hőseket. Világhírű kutya volt, történetét mindmáig legendák sora övezi. Egy 1922-ben készült festmény azt a hőstettét ábrázolja, amikor egyik mentőkörútja során a hóban alvó, teljesen átfagyott kisfiúra talált. A kutya nyalogatásával felébresztette a gyermeket, ügyes mozdulatokkal még a hátára is vette, majd így vitte be a kolostorba. Barry egyébként 40 embert kutatott fel és mentett ki a hó alól, majd - legalábbis a legenda szerint - a 41. farkasnak nézte és lelötte a legendás ebet. Valójában azonban az történt, hogy 1812-ben, amikor Barry 12 éves lett, a kolostor apátja beküldte Bernbe, ahol 1814-ben múlt ki végelgyengülésben. Érdemei elismerése mellett testét kitömték és kiállították a Berni Természettudományi Múzeumban. Az itt álló Barry I. a híressé vált életmentő kutyák jelképe. 1923-ban restaurálták kitömtött testét. Így ismét emelt fejjel, büszkén tekinthet a látogatókra. Párizs mellett, Asniérebén a kutyatemető bejáratánál pedig Barry I. szobra őrködik örök álmodó társai fölött.

Alig egy évszázad múltán méltó utódja akadt a legendás lavinakutyának, Barry II. Egy szokatlanul hideg éjszakán olasz turisták elé indult gazdájával, aki útközben annyira kimerült és átfagyott, hogy képtelen volt tovább menni. Maradt azonban annyi életösztone, hogy sálját a kutya nyakörvére fűzte és megpróbálta segítségért küldeni. Barry II. elindult a kolostorhoz, és még idejében tért vissza a mentőcsapattal. Sorsa azonban tragikusan végződött. 1905. május 20-án mentés közben szakadékba zuhant és csak két nap múlva találtak rá csonttá fagyott tetemére.

A XIX. század derekán a kolostor tenyésztete komoly válságon ment keresztül a századokon át folyó beltenyésztés miatt. 1856-ban a menedékházban már csak három kan van és egy - úgy mondják, terméketlen - szuka. Akkoriban gondoltak arra, hogy a fajtát fölfrissítsék az újfoundlandival. Ebben az évben egy alomban születik két hosszúszőrű kölyök is. Mint szolgálatra alkalmatlanokat elajándékozzák őket a völgybe. Nem sokkal később elfogadják ezt a szőrváltozatot. A kitűzött célt elérték a vérfrissítéssel, a szentbernáthegyi erősebb, kitartóbb lett, mint valaha.

Összeállította:  
Kozma Károly

Forrás Népszabadság Magazin 1994. december 24.



Barry I. vom Großen St. Bernhard  
(1800-1814)

## A Grand Saint-Bernard ma



A szentbernáthegyiek szeretik ugyan a havat, ám irtóznak a vihartól. Szolgálaton kívül, ha tehetik, védett helyre húzódnak. Telente a szerzetesek a bernáthegyiket leköltöztetik Martigny város kenneljeibe. Könnyebb itt ellátni őket, mint a menedékházban, amit gyakran hónapokra elvág a hó a külvilágtól, mondja Francois Gerard úr, a szerzetesrend kutyáinak gondozója. Zádori atya (Soós Zoltán) magyarként az egyetlen külföldi tagja a svájciakból álló, 75 tagú közösségnek. Zádori atya 80 évesen hagyta abba a síelést, a teniszt kicsit később. Ha rossz a kedve, esténként Arannyal, Petőfivel vigasztalódik. Több száz magyar nótát tud és kedveli a magyar borokat. A rend maga elég tehetős. A hajdani vándorok - akiknek, ha már útrakeltek Zádori atya szavaival élve "volt guba a zsebükben" -, sokszor az életüket köszönhatték a Szent-Bernát Hágó

szerzeteseinek. Hálájuk nem is maradt el, földeket, szőlőskerteket, értékes egyházi kincseket adományoztak a rendnek. A bor, amit isznak, ma is saját szőlőből készül, a zöldség, amit esznek saját földjükön terem. A szerzetesek ma már nem maguk művelik földjeiket. Papi, tanítói, misszionáriusi munkát végeznek. A Szent-Bernát és a Simplon Hágói menedékházukban nyáron lelki gyakorlattal egybekötött hegymászó, télen pedig sí tanfolyamokat rendeznek. "Ahhoz, hogy valaki vállalja a kíméletlenül nehéz életet, áldozatkészség kellett" - meséli Zádori atya. Bernhard von Menton azért alapított rendet, mert a szerzetesi fogadalom erős kötöttség, a papi hivatás meg feljogosította az atyákat arra, hogy lelki vigaszt nyújtsanak a betegeknek és feladják az utolsó kenetet a haldoklóknak. Akkoriban Európában még nem voltak szerzetesek, Szent Ágoston azonban Afrikában létrehozott egy közösséget, s az ő reguláit vette át Szent Bernát.

A tempót itt nem a XX. század diktálja. Itt az ember megtanulja tisztelni az időt, a nyugalmat, a fegyelmet, a hegyek szerzeteseinek törvényeit. A hegy évszázadokon át szedte áldozatait. A gyalogos vándorok kimerültek, eltévedtek a ködben, betemette őket egy lavina, vagy leszakadó hópáncs, lehűtötte testüket a szél. Zádori atya -26 °C-t is átélte a hegyi kolostorban. Az sem volt ritka, hogy a hatalmas hó miatt csak a menedékház első emeleti ablakain tudtak kilépni a szabadba. Elgondolkodtató Zádori atya utolsó mondata: "a szerzetesek nem rajonganak a szentbernáthegyi kutyáért, "csak" tisztelik és becsülik őket!"

Zádori atya 1997 szeptemberében meghalt. Utolsó kívánsága volt, hogy a Hospitz du Grand St. Bernard kolostor alatti szentélyben temessék el.

A Hunnia Szentbernáthegyi Klub vezetősége és küldöttsége 1998. szeptember 5-én, Zádori atya halálának első évfordulóján felkereste sírját, hogy megemlékezzen a haza távolba szakadt - a szentbernáthegyi iránt egy életre elkötelezett - szülöttjéről.

## Kedves kőszikla

### Néhány gondolat a Bernáthegyi lelkivilágáról és kiképzéséről

Mérhetetlen szeretet, nagy termet és hatalmas erő - ez jellemzi a bernáthegyi kutyát. Kiképzése nem átlagos feladat, de rendkívül szórakoztató. Mégpedig azért, mert ha sikerül egy hullámhosszra hangolódni vele, akkor minket is elárasztanak azok a kedves túláradó érzelmek, amelyekkel ő szemléli a világot. Ez persze nem jelenti azt, hogy lágy, puha kutya lenne.



Kemény kőszikla ő a szó mindenfajta értelmében. Testileg és lelkileg is. Testileg azért, hisz ereje hatalmas, izmai kemények, és ha támadás éri úgy áll egy helyben, mintha lábait lebetonozták volna a földbe.

Ha netán még képzetlen, úgy lökődik ide-oda, a póráz végén, mint egy ormóttan szikladarab. Sípcsont- vagy térdtörő mutató egy ilyen kutyussal végigmenni az utcán. Különösen akkor, ha kertes házak között haladunk, s jobbról-balról ugatnak, tombolnak kifelé a kerti kutyák.

Ilyenkor a képzetlen bernáthegyi beindul, mint egy mozdony, fujtat is cefetül, le akarná darálni a kerítésen belüli ellenfelét. Gazdája, vagy kiképzője úgy röpköd mögötte, a póráz másik végén, mint a győzelmi zászló. Az ilyen vesszőfutás közben jobb, ha az ember villanyoszloptól villanyoszlopig halad, hogy meg tudjon kapaszkodni bennük.

De, ha a bernáthegyi már "művelt" és tud viselkedni, kész álom vele közlekedni. Fele olyan súlyú ember is el tudja vezetni, mint ő. Sőt! Akár két művelt bernáthegyit is egyszerre elvezethet, rövid pórázon, bal láb mellett, nyugodtan.

De ez nem jelenti azt, hogy a bernáthegyi lelke lekvárból lenne. Egyszerűen tudomásul veszi, hogy a vezér (a gazda) nem akarja, hogy ő harcoljon.

Pedig azt igazán tud, ha netán mégis szükség van rá.

Nemhiába mintázta Stephen King a "Cujo"-t egy bernáthegyiről.

Igen kőszikla, hisz akit úgy látszik, hogy nem szeret, azt tényleg utálja. S ha netán az közeledni akar, vagy bizalmaszkodni, akkor keményen lép föl vele szemben. És erre a reakcióra a rossz ember biztos számíthat, hiszen a bernáthegyi érzelmei mindig stabilak.

Kitartóan gyűlöl és kitartóan szeret. Kedves kőszikla ő, és örökösen mosolyog azokra, akiket kedvel. Nevelése, kiképzése közben igazi hegyi maszttal való bánásmódot igényel. A parancsokat először úgy kell kezdeni, hogy "légy szíves!"

Durva lelkű, ostoba ember ne tartson ilyen kutyát. De a nyúlászívű se! Csak olyan gazdának való, aki tud szeretni, nagyvonalú és határozott. Aki ugyanolyan kőszikla, mint a fajta maga; a bernáthegyi kutya.

F. A.  
kiképző

## **Bemutatjuk a Szent-Bernát Hágói kennelt**

Juhász Katalin és Kozma Károly tagja a svájci, a német és a holland bernáthegei klubnak, bejárták az Európában található bernáthegei tenyészeteket. Az amerikai és az egykori Szovjetunió területén élő tenyésztők között is vannak barátaik. Kennelükből, a Szent-Bernát Hágói kennelből nemzeti, nemzetközi győztes és Champion kutyák kerültek ki. 1996-ban a vilákiállításon saját tenyésztésű szukájuk, Szent-Bernát Hágói Orchidea Világ- és Fajtagyőztes lett, Aljosha Buddy v. Saarlander Hof, holland import kanjuk a győztes osztály győztese, Orchidea alomtstvére, Szent-Bernát Hágói Old Boy pedig saját osztályában a Világgyőztes mögötti második lett.



### ***- Hogyan kezdődött?***

- Egyszerűen beleszerettünk a fajtába. Én az utcán mentem, amikor a kerítés túloldalán megláttam egy "hatalmas, impozáns mackót", aki közeledtemre ugrált föl a kerítésre. Tisztes távoból tartózkodóan csodáltam, amikor a gazdája kiszólt, hogy simogassam meg nyugodtan, nem bánt... Az imponáló, tekintélyt parancsoló megjelenéssel párosuló kedvesség és jóindulat egy életre levett a lábamról, és a fajta elkötelezettségévé tett. Karcsi számára még egyszerűbb volt a választás, hiszen már a szüleinek is bernáthegeje volt, az ő kapcsolata a fajtával kisgyerekkorától datálódik. Volt alkalmam ki- és megismerni, megalapozva irántuk vonzalmát.

### ***- Kedvelni, tartani egy fajtát, még nem biztosíték a sikerre. Hogyan jutottatok el a mostani eredményekig?***

- Szerencsétlenül, pech sorozattal kezdődött. Tulajdonképpen mindig csak egy szép kanra vágytam, de ez a kívánságom sokáig nem teljesült, mert az első saját kutyámat ellopták, a következő 9 hónaposan a parvó áldozata lett, a harmadiknak pedig csontfejlődési rendellenessége volt - veszi át a szót Karcsi. Ekkor, látva elkeseredésemet és a fajta iránti elkötelezettségemet megsajnálta a paksi dr. Csók Sándor, az akkori tenyésztők egyik legnevesebbike, és megajándékozott egy vemhes szukával, aki két nappal azután, hogy elhoztam hat gyönyörű kicsit hozott a világra. Hát, valahogyan így kezdődött a tenyésztés, de akkor még nagyon sok fontos dolgot nem tudtam, amit később - javarészt doktor Csóktól - sikerült megtanulnom. Például azt, hogy a jó tenyésztőnek alaposan ismernie kell az állományt, a sikerhez örökléstani ismereteken túl érzék, lelkiismeret, szerencse is szükséges.

### ***- A lakás dísz tárgyai, berendezése, az életnagyságúaktól a falatnyi méretűig mindenhol felbukkanó bernáthegei szobrok, képek, plüss babák, bernáthegei motívummal díszített használati tárgyak elkötelezettséget, bernáthegei életformát sugallnak. Az ember úgy gondolná, a szép eredmények után innen már nincs hová tovább lépni. Vagy mégis? Mik a terveitek?***

- Tovább lépni mindig lehet és érdemes! A több generáción át folytatott tenyésztés a rövidszőrű bernáthegeiknél degenerációhoz, a hosszúsőrűeknél szemproblémákhoz vezetett. A hazai állomány a nyolcvanas évekre gyengült a beltenyésztés miatt, ezeken szeretnénk javítani. Az 1976-ban született FCI határozat értelmében, bár a rövid- és hosszúsőrű bernáthegeik két külön CACIB-ot kapnak, keresztezésük az állomány javítása érdekében megengedett. Az ilyen almokból született kölykök törzskönyvezése küllemüknek megfelelően történik rövid-, ill. hosszúsőrűnek. Ezeket az egyedeket

azonban a későbbiek során a szőrzetjelleg megtartása miatt 3 generáción át csak jellegüknek megfelelő egyedekkel szabad párosítani. Mi ezzel a lehetőséggel élve, illetve új vérvonal behozásával szeretnénk javítani a hazai állományon. Talán nem elbizakodottság azt állítani, hogy erre van is esély, hiszen nagyon szép almáink születtek már Németország legjobb tenyészetéből behozott rövidszőrű kutyáinktól, Caro von Geutenreuth-tól és Yanni von Irmengrund-tól, illetve az ők hosszúsőrűvel való keresztezéséből. Sok reményt fűzünk az idei év Világgyőztes bernáthegyijétől származó, hat hónapos hosszúsőrű kis kanunkhoz is.

**- Anyi mindent elmondtatok, amire méltán büszkék lehetek. Mégis mi az, amit külön is említenétek, ha megkérdem, mire vagytok büszkék?**

- A sportszerű, jó kutyás kapcsolatainkra, barátságainkra, mert - sajnos - azt hiszem ez ma egyre inkább hiánycikk. Öröm és egyben megtiszteltetés volt az, amikor egy 40 éve a fajtával foglalkozó, elismert külföldi tenyésztő tőlünk vásárolt egy kis szukát, és még a tanácsunkat is kérte, hogyan készítse fel kiállításra.

**- Hogyan foglalnátok össze, mi a legfontosabb, amire egy jó tenyésztőnek szüksége van?**

- A már említetteken kívül azt hiszem elmondható, hogy miként a jó pap, a jó tenyésztő is holtáig tanul. A sok törődés, a megfelelő ellátás, a széleskörű tájékozottság, a nyitottság és a többi mind-mind egy forrásból, a fajta iránti elkötelezett szeretetből fakad. Ez a legfontosabb.

-petpa-

## **Az állatorvos a bernáthegyiről**

Mindig nagy, és felelősségteljes feladat egy kutyakölyköt magunkhoz venni. A régészeti leletek alapján a kutya a legrégebben háziállott társa az embernek, már 16 ezer éve mellette van. Az idők során a tetemesen megváltozott emberi életkörülményekhez a kutyák is alkalmazkodtak. Új fajták jelentek meg, bizonyos feladatokra specializálódva, vagy



sokszor csak az aktuális divat igényeit követve. A hatalmas fajtaválaszték, ami évezredek alatt kialakult, lehetővé teszi, hogy mindenki a maga számára legmegfelelőbb típust válassza ki. Egy kutya kiválasztásánál nagyon fontos, hogy ismerjük az adott fajta igényeit, így később nagyon sok kellemetlen problémától, betegségtől kímélhetjük meg kedvencünket.

A bernáthegyi kutya az egyik legnagyobb testméretű fajta, ami sok szempontból speciális odafigyelést igényel a tartás során. Legszerencsésebb, ha kertes házban, megfelelő mozgásteret biztosítva tudjuk felnevelni. Ismerek

ugyan lakótelepi lakásban felnőtt, szép bernáthegyi kutyát is, de ez rengeteg időt, foglalkozást igényel, amit nem mindenki tud biztosítani. A zárt, szűk térben felnőtt kutyákon a sok fekvés miatt hamar decubitusok (felfekvések) alakulnak ki a nagy súlyuk miatt. A lakások száraz levegője hajlamosít az allergiás bőrmegbetegedések kialakulására. A lépcsőzés sok esetben felesleges és nem optimális terhelést jelent az állat számára. Gondoljunk csak a szűk lépcsőfordulókban az örömmel sétálni, vagy éppen haza rohanó kutyára, amint a számára nem megfelelő aljazaton a lábai kicsúsznak alóla. Ezek a tényezők később mind lehetnek maradandó mozgásszervi betegségek kifejlődéséért felelősek, kutyánk idő előtti öregedését, leromlását okozva.

Ha valaki mindezeket figyelembe véve úgy érzi, hogy rendelkezik elég idővel, türelemmel és szeretettel egy kutyakölyök felneveléséhez, akkor annak a lap ezen hasábjain szeretnénk segítséget nyújtani kutya egészségvédelmével, nevelésével kapcsolatban.

Első témánk - mivel egy kifejezetten nagy testű fajtáról van szó - a növekedés során nagyon fontos kalcium és foszfor beviteléről szól. A megfelelő csontozat kialakulásában különösen 1-1,5 éves korig nagyon nagy szerepe van a megfelelő táplálásnak. A kölyökkutya kalcium igénye 530 mg/testtömeg kilogram/nap, szemben a kifejlett 265 mg/ttkg/nap értékkel. A foszfor igény 440 mg/ttkg/nap (kifejlett: 220 mg/ttkg/nap), tehát kétszer annyi Ca és P bevitt igényel a fejlődő szervezet, mégpedig valamilyen könnyen felszívódó formában. Természetesen a megfelelő (1,2:1) arányú Ca és P bevitt mellett nem szabad megfeledkeznünk a D3-vitamin adásáról sem. A felnőtt állat D3-vitamin igénye 6 NE/ttkg/nap, míg a fiatal növekedésben levő 20 NE/ttkg/nap. Ezt az igényt kell biztosítanunk a megfelelően összeállított házi koszt, vagy kölyök tápok etetésével. A megnövekedett Ca, P és vitamínszükséglet kiegészítésére külön készítmények állnak rendelkezésre, melyekből mindenki kiválaszthatja a kutya testtömegének, életkorának a legmegfelelőbbet. Ha nincs még tapasztalatunk a kutyanevelésben, vagy nem tudunk eligazodni a választék bőségében, nyugodtan kérjük ki az állatorvos, vagy tenyésztő tanácsát.

